

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. - Posamezna številka 1— Din.

„Ta nova vera“.

V našo župnijo prihaja zadnji čas vedno več raznašalcev adventističnih knjig. Sicer smo na to že velikokrat opozorili, da mora imeti vsaka verska knjiga odobrenje škofijstva, ki je naznačeno takoj na prvih straneh, a zapeljivo govorjenje raznašalcev vendar še nekatere premoti, da krivoverske knjige in brošure kupujejo, berejo in doma hranijo. Tisti, ki take knjige tiska, prodaja, bere, razširja ali hrani, hudo greši. Zapade lahko težki kazni cerkvenega izobčenja. Pravico ima Cerkev izrekati take kazni, ko čuva nauk Kristusov. Saj smo že kdaj čuli, da je tudi kakšna posvetna oblast preiskovala svoje podložne, če hranijo ali berejo kakšne spise, ki bi bili naperjeni proti trenutni svetni oblasti. Koliko bolj mora sveta Cerkev čuvati božji nauk!

Beseda adventizem prihaja od latinske besede adventus, kar znači prihod. In res, adventisti verujejo, da skoraj pride Kristus drugič na zemljo in da nastopi konec sveta. Ta nauk je prišel v naše kraje šele po svetovni vojski in razni agitatorji ga širijo zlasti med preprostim ljudstvom in posebno še med delavstvom. Za nizko ceno prinašajo raznašalci sveto pismo in razne brošure z zapeljivimi naslovi v naša stanovanja in njihova vztrajna gorečnost bi bila včasih res lahko zgled, kako bi morali biti mi katoličani navdušeni za resnično dobre stvari. Trdijo, da sveto pismo vsak sme kar po svoje razlagati, po zgledu protestantov odrekajo nekaterim knjigam stare zaveze božji izvor in za svoje dokaze trgajo v svojem smislu posamezne stavke iz svetega pisma, da jim dajejo popolnoma svoj pomen. Papeža imenujejo adventisti antikrista in ga sovražijo zlasti zato, ker mu očitajo, da je odpravil praznovanje sobote. V nauku o zakramentih se malo ločijo od protestantov. Priznavajo samo kulturno večerjo — ki obstoja v blagoslovljenem kruhu, brezalkoholnem vinu in umivanju nog — in krst, ki ga more prejeti samo odrasel človek s potapljanjem v vodi. Od članov, ki so bili krščeni kot

otroci, zahtevajo, da se dajo prekrstiti. Člani te verske skupine se morajo zdržati vseh alkoholnih pijač, svinjskega mesa, kave, čaja in tudi tobaka. V svojih stanovanjih ne trpijo svetih podob in kipov.

Že iz tega lahko vsak uvidi, da je adventistična vera prečudna zmes katoličanstva, judovstva in protestantizma.

Novotarije na verskih poljih so vedno našle ugodna tla po težkih preizkušnjah človeštva. Zato se je oglašil zopet adventizem po pretresih svetovne vojske. „Kristus pride kmalu! Pripravite se!“, to je klic adventizma. Enako je klical njegov ustanovitelj pred sto leti, pa se je britko — zmotil. Pameten človek zasleduje vsako važno stvar ob začetku in razvoju. Zato ne bo odveč, če naznačim kratko zmoto ustanovitelja adventizma:

Ustanovitelj adventizma je bil farmar William Miller, ki se je rodil 15. 2. 1782 v Ameriki. Bil je bolj siromašnih starišev, ki ga niso mogli poslati v višje šole, pa je zato sam veliko čital vsakovrstne knjige in je postal brezverec. 34 let star se je povrnil k Bogu in pristopil k sekci baptistov. Študiral je po svoje neprestano sv. pismo in ker ni bil bogoslovno izobražen, ga je ta študij privedel v usodne zmote. Skliceval se je na sveto pismo, na svoje sanje in vizije, pa je napovedal, da pride Gospod na zemljo med 21. marcem l. 1843 in 21. marcem l. 1844. Mnogi so se skrbno pripravljali na ta čas in na pomlad leta 1844 že kar niso hoteli več obdelavati svojih polj, drugi so prodajali hiše in posestva „nevernikom“, da bi jih ob Kristusovem prihodu nič ne vezalo na ta svet. Kolikor bolj se je bližal 21. marec 1844, toliko bolj je rasla napetost. Mnogi so tedaj že kar v belih oblačilih čakali Gospodovega prihoda.

Toda 21. marec 1844 je minil kakor vsak drugi dan...

Nastopil je pa potem hitro Millerjev pristaš Snow, ki je razglasil, da se je Miller zmotil in da Gospod pride prav gotovo pol leta kasneje, to je 21. oktobra. Mnogi so nasledili zopet tej napovedi. Pričakovali so konca sveta in niso pospravljali poljskih

pridelkov, razdajali in prodajali so svoje imetje in čakali so nebeškega Ženina. Oglašili so se pa tudi posmehovalci in v mnogih izložbenih oknih so ponujali „bele obleke najnovejše mode po najnižji ceni za pot v nebesa“. A adventisti so vztrajali in čakali 21. oktobra v svoji veri in prepričanju.

Končno je prišel 21. oktober 1844. Mnogi so v prazničnih oblekah pričakovali cel dan Kristusa. Oči so imeli uprte v nebo, prepevali so adventne pesmi in željno so čakali, kdaj zagledajo Sinu človekovega z angelskim spremstvom.

Pa tudi 21. oktober je minil kakor vsak drug dan...

Po tej prevari se je mnogo pristašev odtujilo. A kmalu so nastopali novi označevalci, ki vztrajajo še danes v trditvi, da pač dneva prihoda ne vé nihče, gotovo je pa to, da je ta dan že zelo blizu.

Ravno pred sto leti nekako je obhajal adventizem svoje rojstne letnice. In sedaj skuša svoj nauk posejati tudi po naši domovini. Na Gorenjskem je poizkušal svojo srečo zlasti v Begunjah in na Javorniku. Pa le kakšno deseterico pristašev je dobil za nekaj časa. Večina se je zopet povrnila vsaj k svinjskemu mesu in tobaku... Tržiški župljani pač ne bodo nasedali raznim agitatorjem in raznašalcem brošur. Vsak naj te ljudi odslovi! Nihče naj ne kupuje knjig in brošur verske vsebine, ki niso potrjene od škofijstva, vsak naj ostane zvest naukom naše svete vere. Verujem v sveto katoliško Cerkev.....!

Dajte nam krščanskih prosvetnih organizacij!

„Domoljub“ z dne 18. julija t. l. je ponatisnil iz „Slovenskega gospodarja“ vzpodbudno pismo kmetskega fanta, ki se glasi:

Članek o verski brezbržnosti in mlačnosti, ki ga je „Slovenski gospodar“ objavil na tem mestu v zadnji številki, je bil po vsebini zelo zanimiv in za sedanje prilike jako potreben. Po nekaterih krajih se je začela širiti med mladino, tudi že med žensko, neka čudna mlačnost, brezbarvnost in brezkrvnost. Ni več krščanskega poleta, ni udejstvovanja katoliških načel v življenju! Nasprotnikom krščanskega svetovnega nazarja pa gre sedaj pšenica v klasje. Krščanske prosvetne organizacije še niso vzpostavljene. Mladina tava okoli brez pravega in zdravega pouka, brez prepotrebne vzgoje duha in srca. Kaj bo iz teh mladeničev in

deklet, ko dorastejo? Ali bodo to moške in žene, ki bodo s svojo izobrazbo delale čast cerkvi in narodu? Postavil sem dve vprašanji, pa bi jih trebalo še več. Za krščanske prosvetne organizacije ni in tudi ne more biti pri mladini nadomestila. Ali ne govori rastoče število zločinov med mladino dovolj jasne besede? Ali se surovost ne šopiri že po cestah, ulicah in stezah? Ali se mladinska lahkomišelnost ne smatra za nekaj, kar je samoposebi razumljivo in proti čemur se je treba boriti? Dajte nam krščanskih verskih organizacij, prosimo vas. Krvavo jih potrebujemo. Brez njih tonemo in padamo v brezno. Gorje narodu, čigar mladina se izneverja veri očetov! Katoliški mladini katoliško prosveto in vzgojo!

Viktor Kragl:

Peter Hicinger.

(Nadaljevanje).

H. je skušal med ljudstvom vzbuditi zanimanje za češčenje svetnikov, katerih svetinje se na domači zemlji nahajajo in radevolje je hotel opomoči pritožbi, da so premalo znani življenjepisi svetnikov, katerih sveti ostanki se nahajajo po cerkvah v Sloveniji. „Naj jaz začnem taka naznanila s tem, da povem od svetih trupel na Kranjskem, katera sem sam videl ali o katerih sem vsaj slišal,“ tako začel svoj tozadevni spis.

Kakor Slomšek, je Hicinger skušal proslavljati zlasti domače svetnike in buditi spomin slovanskih zavetnikov; n. pr. sv. Cirila in Metoda, sv. Mohorja in Fortunata, sv. Maksimiljana, sv. Viktorina, sv. Pavlina, sv. Hieronima itd.

Škof Anton Alojzij Wolf se je odločil izdati v slovenski izdaji prevod sv. pisma z razlago po Aliolu. Med skrbnimi prevajalci sv. pisma najdemo tudi Hicingerja, ki je oskrbel razlago k listu sv. Pavla do Rimljanov in k Razodetju sv. Janeza in pa prestavo in razlago III. in IV. knjige kraljev ter I. in II. kroniške knjige.

Hicinger je izdal tudi dva molitvenika: L. 1843 je izšel pri Blazniku 185 strani obsegajoči Hicingerjev molitvenik pod naslovom „Mali rožni vrtec ali molitve v vseh posebnih časih, priložnostih in potrebah za mladost“. Poleg običajnih dnevnih in mašnih molitev je obsegal ta molitvenik še posebne molitve ob raznih Gospodovih in Marijinih praznikih in praznikih svetnikov. Pomembno je, da je vseboval že molitve v čast presv. Srcu Jezusovemu; tudi je vseboval molitve

za razne stanove in pa posebne molitve za umirajoče in za pokojne, molitve, kakoršnih dotedanji molitveniki niso še poznali. Zato so z veseljem segali po tem molitveniku, ki je v desetih letih pošel že v tretji izdaji. — Ko je bil H. kaplan v Mokronogu je številnim romarjem božjepotne cerkve na Žalostni Gori, kjer se nahajajo tudi „svete stopnice“, leta 1843 oskrbel molitvenik pod naslovom: „Molitve per obiskovanji svetih šteng.“

Izmed številnega nabožnega berila, ki ga je nudil Hicinger, naj še omenim prelepo razpravo o Marijinem Brezmadežnem spočetju. Med najraznovrstnejše svoje spise verske vsebine je znal H. vpletati modre nauke in prav praktične nasvete. V spisu o „Cerkveni zidariji“ opominja k pravilnem zidanju in popravljanju cerkvenih stavb in naprav; uvaževanja vredni so njegovi spisi o cerkvenem zvonilu, o podobarstvu in kiparstvu, o cerkvenih posodah in oblačilih.

Ker se je leta 1849 mnogo govorilo o Magdaleni Gornik (rojeni 19. VII. 1835, umrla 23. II. 1896), zamaknjenki iz Gore nad Sotražico, je H. v dveh spisih v „Danici“ spregovoril „Besedo o zamaknjenih“, „da bi nihče vsega prenašlo ne verjel, da bi pa vedel vsak božja čuda čislati, vsakteri pa začel si več po resnični svetosti prizadevati.“

Izredno veliko skrb je kazal H. tudi za šolo; v premnogih svojih spisih je poročal o potrebi in koristi šol. Sprožil je misel o potrebnosti posebnih dekliških šol, kjer bi se bodočim gospodinjam in materam moglo oskrbeti potrebnih naukov. Po Hicingerjevi zaslugi je bila v Postojni ustanovljena dekliško-obrtniška šola. Pobudo je dajal H. za ustanavljanje gospodinjstev in pojasnjeval njih korist. — V „Učiteljskem Tovarišu“ je dajal mnogo dobrih in uvaževanja vrednih nasvetov glede šolstva; l. 1846 je priobčil tudi spis „Najstarejše ljudske šole na Kranjskem“. — H. je sodeloval pri sestavi dr. Bleiweis-ovih „Slovenskih beril za nižjo gimnazijo“. Vlada je Hicingerju večkrat izročevala šolske knjige v pregled in popravilo. — Za preuredbo učilnega reda v ljudskih šolah je H. v odborovi seji Slov. Matice l. 1866 podal želje in načrte, prežete njegovega slovenskega duha, hrepeneče v šolskih zadevah po složnem in skupno usmerjenem delovanju po celi Sloveniji.

To in ono.

Celodnevno češčenje sv. Rešnjega Telesa bo prvič v kapeli Dekliškega doma 29. julija. Letos je ta dan ravno nedelja in

bodo pač lahko mnogi čez dan stopili v prijazno kapelo počastit najsvetejši Zakrament. Zlasti v popoldanskih urah naj gredo častilci sv. R. T. iz Tržiča v kapelo. Zaključna slovesnost se prične ob 5.15 z govorom, petimi litanijami in zahvalno pesmijo. Pridite, molimo!

Avtomobilska cesta k podružni cerkvi sv. Jurija nad Bistrico, je bila speljana, da je osem avtomobilov pripeljalo 9. julija poročni par dr. Kammerlander Viljem — Sugg Elizabeta s svati k poroki v izredno lepo ozaljšano starodavno cerkev. Cesto je dal napraviti g. solastnik predilnice ing. Sugg. Tako je dobila lepo opremljena podružnica sv. Jurija na griču še lep cestni dohod, katerega naj Bistričani pač negujejo.

Za odpustek izrednega svetega leta bodo procesije oznanjene v cerkvi. S septembrom bomo pač morali pričeti. Za tiste, ki sami opravljajo obiske, pa naj bo razglašeno: v župni cerkvi je treba opraviti predpisane molitve pred velikim oltarjem, pred misijonskim križem, pred podobo Matere božje na oltarju sv. Florijana in slednjič zopet pri velikem oltarju. V cerkvi sv. Andreja in sv. Jožefa je treba obiskovati posamezne oltarje. Kadar bo ob procesijah tam sv. R. T., bo vse po predpisih, sicer pa naj bodo dotične molitve opravljene pred velikim oltarjem; za podobo Matere božje, kjer je treba moliti, se razglša v cerkvi sv. Andreja kip Brezmadežne na stranskem oltarju, pri sv. Jožefu pa prekrasna podoba Marijina na oltarju Angela varuha; sv. križ naj bo počeščen v cerkvi sv. Andreja na oltarju sv. Lovrenca in v cerkvi sv. Jožefa na oltarju sv. Roka. Kadar bodo skupne svetoletne procesije, naj izpričajo mogočno našo živo vero in poslušnost sv. Cerkvi!!

Za dva meseca skupaj je izšla ta številka, da bodo vsaj malo upošteevane — počitnice.

Oznanila za avgust.

3. Prvi petek v mesecu. Ob šestih sv. maša pred Najsvetejšim. Na predvečer je v župni cerkvi od osme do devete ure *skupna molitev svete ure*.

5. XI. nedelja po Binkoštih, prva v mesecu in porcijunkulska nedelja. Sv. Ožbolt. Zjutraj pri prvi sv. maši je skupno mesečno sv. *ohajilo za moše in fante*, ki naj tudi v poletju ne pozabijo na svojo prvo nedeljo. Ob osmih sv. maša za Dolino. *Porcijunkulske odpustke* je mogoče prejemati od sobote opoldne do nedelje opolnoči. Pogoj: prejem sv. obhajila, obisk cerkve in molitev šestih Očenašev in Zdrava Marija ter Čast bodi pri vsakem obisku v namen sv. Očeta. — Na stranskem oltarju bo postavljena podoba sv. Frančiška češčenju.

10. Sv. Lavrencij. Ob šestih je v župni cerkvi farna orglana sv. maša, ob pol osmih je pa sv. maša

v cerkvi sv. Andreja, katere naj se udeležijo zlasti kovači in kovinski delavci, da počastijo svojega patrona.

12. XII. nedelja po Binkošti. Službe božje v navadnem redu.

14. Vigilijski k prazniku Marijinega vnebovzetja. Strogi post.

15. Marijino vnebovzetje, zapovedan praznik. Ob šestih in desetih je sv. maša z dvema blagoslovoma. Ob desetih je slovesna sv. maša z leviti. Popoldne so ob pol treh slovesne pete litanijske Matere božje.

16. Sv. Joahim in Rok. Ob petih je sv. maša v cerkvi sv. Jožefa, ob šestih je v župni cerkvi orglana sv. maša.

19. XIII. nedelja po Binkošti. Službe božje so v navadnem redu, le ob desetih je sv. maša samo v cerkvi sv. Jožefa.

24. Sv. Jernej. Ob šestih je orglana farna sv. maša.

26. XIV. nedelja po Binkošti. Službe božje kakor vsako nedeljo.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod 5., vesoljna odveza 12., 15., 22., 25.

Dekliška Marijina družba: shod 19., skupno sv. obhajilo 26.

Marijina družba za žene: shod 12., skupno sv. obhajilo isti dan.

Mesečna sv. spoved za šolarje: dečki 11., deklice 18.

Sv. maša na Kofcah: 12. in 26.

Oznanila za september.

1. Sv. Egidij. Ob osmih je sv. maša pri Sveti Ani za sosesko.

2. XV. nedelja po Binkošti, prva v mesecu in angelska nedelja. Zjutraj skupno mesečno sv. obhajilo za moše in fante. Ob osmih je orglana sv. maša za čevljarke pomočnike, združena z običajnim darovanjem. Ob desetih je sv. maša le v cerkvi sv. Jožefa.

7. Prvi petek v mesecu z običajno pobožnostjo in s skupno sveto uro na predvečer od osme do devete ure v župni cerkvi.

8. Rojstvo prebl. device Marije, nezapovedan praznik. Službe božje kakor ob nedeljah.

9. XVI. nedelja po Binkošti. Vse kakor vsako nedeljo.

14. Povišanje sv. Križa.

15. Praznik Marije sedem žalosti.

16. XVII. nedelja po Binkošti. Službe božje v navadnem redu.

19., 21., 22. kvaterni dnevi. V petek je strogi post, v sredo in soboto je le pritrganje v jedi ukazano.

21. God sv. Matevža, apostola in evangelista. Ob šestih je orglana farna sv. maša.

23. XVIII. nedelja po Binkošti in kvaterni nedelja. Po šesti sv. maši je še pol ure izpostavljeno Najsvetejše za uro molitve za duhovnike, za katere se moli tudi po vseh pridigah in pri večer- nica predpisana molitev. Pred cerkvijo je pušca za reveže Vincencijeve konference.

29. Sv. Mihael. Ob šestih je orglana farna sv. maša.

30. XIX. nedelja po Binkošti. Službe božje v navadnem redu.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod 2., vesoljna odveza 8., 17.

Dekliška Marijina družba: shod 16., skupno sv. obhajilo 30.

Marijina družba za žene: shod 23., skupno sv. obhajilo 9.

Oba Marijina vrtca: shodi po oznanilu v cerkvi.

Mesečna šolska sv. spoved: dečki 15., deklice 22.

Sv. maša na Kofcah: po oznanilu v cerkvi.

Župnijska kronika za junij 1934.

Junija v naši župniji rojenih: 5.

Junija v naši župniji poročenih:

1. Šterlink Ivan, delavec, Sveta Ana 38 in Klemenc Ana, zasebnica, Sveta Ana 38, poročena 3. junija.
2. Štucin Franc, predilniški mizar, Tržič, Spodnja Preska 1 in Koder Marija, delavka v predilnici, Tržič, Zgornja Preska 4, poročena 10. junija.
3. Verderber Pavel, orožniški narednik, Mramorica pri Bitolju in Kališnik Jožefa, hči posestnika, Sveta Ana 52, poročena 13. junija.
4. Šlibar Janko, uradnik v predilnici, Bistrica 65 in Kužnik Pavla, uradnica v predilnici, Tržič, Ljubljanska cesta 24, poročena 24. junija.
5. Knific Franc, tkalski mojster, Tržič, Pot na pilarno 10 in Lovko Alojzija, delavka v predilnici, Tržič, Dekliški dom, poročena 28. junija.
6. Zupan Ignacij, delavec v predilnici, Tržič, Glavni trg 31 in Knific Valentina, delavka v predilnici, Tržič, Pot na pilarno 10, poročena 28. junija.

Junija v naši župniji umrli:

1. Jezernik Franc, bivši kurjač v predilnici, rojen 1. 12. 1861 v Šoštanju, poročen 29. 5. 1892, umrl v Tržiču, Na Blekah 1, dne 3. junija.
2. Papov Janez, čevljarški mojster, rojen v Tržiču 25. 11. 1871, poročen 22. 4. 1894, umrl zadet od kapi na Bistrici 16, dne 14. junija.
3. Verdir Jožef, posestnik in mesar, rojen v Tržiču 25. 9. 1896, poročen 4. 10. 1922, umrl v Kokovnici 24. junija.
4. Valjavec Janez, posestnik, rojen na Bistrici 10. 6. 1900, poročen 25. 5. 1925, umrl na Bistrici 3, dne 27. junija.

Junjska poročila od drugod:

1. Zabret Alojzij, zasebnik, Smlednik 43 in Valjavec Matilda, šivilja, Bistrica 29, poročena na Brezjah 4. junija.
2. Bedina Anton, rojen v Tržiču 13. 6. 1904 in Sedej Franciška iz Trate, poročena v Šmartnu pri Kranju 17. junija.
3. Krč Mihael, rojen v Kokri 27. 9. 1874, stanujoč v Dolini 117, je umrl v ljubljanski bolnici 9. junija.

Za predstavnika in založnika: Anton Vovk, župnik v Tržiču. Za urednika v Ljubljani: Dr. P. Gvido Rant, O. F. M. Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: Srečko Magolič.